

Warszawa, dnia 4 października 2023 r.

Poz. 2121

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA RODZINY I POLITYKI SPOŁECZNEJ¹⁾**

z dnia 19 września 2023 r.

w sprawie standardów opieki sprawowanej nad dziećmi w wieku do lat 3

Na podstawie art. 6c ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2023 r. poz. 204 i 1429) zarządza się, co następuje:

§ 1. Standardy opieki sprawowanej nad dziećmi w wieku do lat 3 dotyczą:

- 1) pracy z dzieckiem;
- 2) bezpieczeństwa dzieci;
- 3) organizacji pracy, rozwoju i bezpieczeństwa odpowiednio personelu zatrudnionego w żłobku lub klubie dziecięcym lub dziennego opiekuna;
- 4) monitoringu i ewaluacji;
- 5) współpracy osób sprawujących opiekę z rodzicami.

§ 2. Standardy dotyczące pracy z dzieckiem obejmują cele pedagogiczne, opiekuńcze, wychowawcze i edukacyjne dostosowane do formy sprawowanej opieki, z uwzględnieniem działań, jakie będą podejmowane wobec dziecka w zakresie:

- 1) zapewnienia przez osoby sprawujące opiekę komfortowej i bezpiecznej atmosfery podczas pobytu dziecka w żłobku, klubie dziecięcym lub u dziennego opiekuna, zwanych dalej „instytucjami opieki”, w szczególności przez towarzyszenie społeczne i towarzyszenie dziecku w rozwoju charakteryzujące się podmiotowym traktowaniem dziecka, okazaniem szacunku, podejmowaniem niedyrektywnych działań, nawiązywaniem pozytywnych relacji i budowaniem zaufania dziecka;
- 2) edukacji, w szczególności dotyczącej:
 - a) rozwoju umiejętności motorycznych przez codzienne zabawy ruchowe, wspierające koordynację ruchowo-wzrokową,
 - b) rozwoju umiejętności językowych przez nawiązanie werbalnej interakcji z dziećmi,
 - c) rozwoju umiejętności samoobsługi,
 - d) rozwoju kompetencji poznawczych i sensorycznych,
 - e) kształtowania i treningu koncentracji i uwagi,
 - f) rozwoju kreatywności dzieci przez stwarzanie możliwości samodzielnego badania różnorodnych obiektów, poznawania możliwości ruchowych swojego ciała, eksplorowania przestrzeni, tworzenia okazji do podejmowania decyzji i dokonywania wyborów;

¹⁾ Minister Rodziny i Polityki Społecznej kieruje działem administracji rządowej – rodzina, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 6 października 2020 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rodziny i Polityki Społecznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 416).

- 3) rozwoju kompetencji społecznych i emocjonalnych takich jak: budowanie pewności siebie u dziecka, rozwijanie umiejętności komunikacji społecznej, wchodzenie w interakcje z innymi osobami, nawiązywanie prawidłowych relacji społecznych i nabywanie szacunku dla innych osób;
- 4) przebiegu procesu adaptacji dziecka, w celu zwiększenia zaufania rodziców do instytucji opieki oraz zapewnienia właściwego rozwoju emocjonalnego dziecka;
- 5) przestrzegania zasad higieny, z poszanowaniem indywidualnych potrzeb dzieci.

§ 3. Standardy dotyczące bezpieczeństwa dzieci obejmują:

- 1) procedury zapobiegania wypadkom podczas pobytu dzieci w instytucjach opieki, a także rozprzestrzenianiu się chorób wśród dzieci, personelu zatrudnionego w żłobku lub klubie dziecięcym i dziennych opiekunów;
- 2) procedury postępowania w razie wypadku dziecka;
- 3) procedury określające zasady pobytu:
 - a) w żłobku lub klubie dziecięcym osób innych niż zatrudniony personel, w tym zasady przyprawadzania i odbioru dzieci ze żłobka lub klubu dziecięcego,
 - b) u dziennego opiekuna osób innych niż dzienny opiekun, w tym zasady przyprawadzania i odbioru dzieci od dziennego opiekuna;
- 4) procedury postępowania w przypadku podejrzenia stosowania przemocy wobec dziecka przez rodziców lub osoby sprawujące opiekę w instytucji opieki, na podstawie obowiązujących w tym zakresie przepisów.

§ 4. Standardy dotyczące organizacji pracy, rozwoju i bezpieczeństwa odpowiednio personelu zatrudnionego w żłobku lub klubie dziecięcym lub dziennego opiekuna, jeżeli nie zostały określone w regulaminie lub statucie instytucji opieki, obejmują:

- 1) zapewnienie warunków sprzyjających stymulowaniu rozwoju dziecka;
- 2) metody pracy z dzieckiem uwzględniające indywidualne potrzeby, zainteresowania i umiejętności dziecka;
- 3) zapewnienie respektowania indywidualnego rytmu życia dziecka przez odpowiednią organizację godzin posiłków, snu, czynności higienicznych i zabawy lub tworzenie planów zajęć w ciągu dnia;
- 4) prawa i obowiązki osoby sprawującej opiekę w ramach poszczególnych czynności związanych ze świadczeniem usług opieki nad dziećmi;
- 5) organizację pracy odpowiednio personelu zatrudnionego w żłobku lub klubie dziecięcym lub dziennego opiekuna w sposób umożliwiający wypełnianie przez te osoby obowiązków zawodowych innych niż bezpośrednia opieka nad dziećmi, takich jak: planowanie zajęć w ciągu dnia, kontakty z rodzicami, współpraca z innymi specjalistami i współpracownikami;
- 6) wspieranie, adekwatnie do możliwości instytucji opieki oraz potrzeb dzieci objętych opieką, rozwoju zawodowego osób sprawujących opiekę, w szczególności przez wykorzystanie metod polegających na rozpoznawaniu i rozwijaniu potencjału oraz wiedzy i umiejętności już posiadanych przez te osoby, a także przez taką organizację pracy, która umożliwia im udział w szkoleniach aktualizujących wiedzę i podnoszących kwalifikacje.

§ 5. Standardy dotyczące monitoringu i ewaluacji obejmują:

- 1) wdrożenie procedury obserwacji i monitorowania rozwoju dziecka, opracowywanej indywidualnie dla każdego dziecka przez osobę sprawującą opiekę oraz rodziców;
- 2) przeprowadzanie, co najmniej raz w roku, analizy satysfakcji rodziców w zakresie usług świadczonych przez instytucję opieki;
- 3) przeprowadzanie, co najmniej raz na dwa lata, weryfikacji realizacji celów, o których mowa w § 2;
- 4) przeprowadzanie, co najmniej raz na dwa lata, przez:
 - a) odpowiednio dyrektora żłobka, osobę kierującą pracą klubu dziecięcego i podmiot zatrudniający dziennego opiekuna oceny pracy i ewaluacji pracy osób sprawujących opiekę, w których uwzględnia się w szczególności postawę tych osób, ich zaangażowanie, relacje z dziećmi i rodzicami, organizację pracy, rzetelność i odpowiedzialność,
 - b) dziennego opiekuna prowadzącego działalność na własny rachunek samooceny i ewaluacji swojej pracy, w których uwzględnia w szczególności swoją postawę, zaangażowanie, relacje z dziećmi i rodzicami, organizację pracy, rzetelność i odpowiedzialność;

- 5) określenie, na podstawie oceny, o której mowa w pkt 4, przez:
- a) odpowiednio dyrektora żłobka i osobę kierującą pracą klubu dziecięcego oraz odpowiednio wójta, burmistrza lub prezydenta miasta lub inny podmiot, o którym mowa w art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3, wspólnie z osobami sprawującymi opiekę,
 - b) odpowiednio wójta, burmistrza lub prezydenta miasta lub inny podmiot zatrudniający dziennego opiekuna, o którym mowa w art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3, wspólnie z dziennym opiekunem,
 - c) dziennego opiekuna prowadzącego działalność na własny rachunek
- obszarów wymagających aktualizacji lub rozwoju wiedzy i umiejętności osoby sprawującej opiekę.

§ 6. Standardy dotyczące współpracy osób sprawujących opiekę z rodzicami obejmują:

- 1) udzielanie wszelkich informacji o przebiegu opieki;
- 2) przeprowadzanie, na bieżąco i regularnie, konsultacji w sprawie potrzeb i rozwoju dziecka.

§ 7. 1. Standardy opieki sprawowanej nad dziećmi w wieku do lat 3 są realizowane w formie przyjmowanego przez odpowiednio wójta, burmistrza lub prezydenta miasta lub inny podmiot, o którym mowa w art. 6d ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3, planu opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnego, w którym wyznacza się sposób realizacji tych standardów, z jednoczesnym uwzględnieniem indywidualnych potrzeb dzieci i zachowaniem elastyczności pozwalającej osobom sprawującym opiekę na takie sprawowanie opieki nad dziećmi, które uwzględni ich liczebność, wiek, niepełnosprawność, wymagania szczególnej opieki, uwarunkowania społeczne i kulturowe oraz rozwój psychomotoryczny.

2. Plan, o którym mowa w ust. 1, jest aktualizowany:

- 1) na bieżąco – w celu uwzględnienia potrzeb dzieci, w szczególności dzieci należących do mniejszości narodowych lub etnicznych, dzieci z rodzin migrantów, dzieci zagrożonych wykluczeniem społecznym, dzieci niepełnosprawnych i dzieci wymagających szczególnej opieki;
- 2) po przeprowadzeniu weryfikacji realizacji celów, o których mowa w § 2.

3. Projekt planu, o którym mowa w ust. 1, i jego zmiany podlegają konsultacjom z rodzicami dzieci, a w przypadku gdy w żłobku lub klubie dziecięcym została utworzona rada rodziców – z tą radą.

§ 8. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Rodziny i Polityki Społecznej: *M. Maląg*